

Web 2.0 (dnešný, súčasný)

je pomenovanie pre úplne nový prístup k práci s webom. Pod webom 2.0 rozumieme taký web, na ktorom sa používateľ stáva zároveň aktívnym prispievateľom a tvorcom obsahu. Web 2.0 nám za týmto účelom ponúka množstvo technológií, služieb a nástrojov, ako sú blogy, wiki, sociálne siete, a iné. Keďže web 2.0 tvoria samotní používatelia, jeho obsah sa tak stáva oveľa otvorenejší a osobnejší. Takýto nový web získal veľmi rýchlo na popularite a dôležitosti. Používatelia na celom svete využívajú jeho služby nielen na osobné, no v čoraz väčšej miere aj na profesionálne a odborné publikovanie. A tak využívanie týchto služieb už nie je len záľuba, ale stalo sa potrebnou a cennou profesionálnou schopnosťou v znalostnej spoločnosti.

Web 2.0

je súhrnný názov internetových služieb, ktoré sú zakladané predovšetkým na spoločenstve, t.j. užívatelia spoločne si pripravujú obsah, alebo si zdieľajú informácie. Na rozdiel od starších služieb, u ktorých obsah zabezpečil poskytovateľ služieb. U Webu 2.0 majiteľ servera poskytuje vlastne len systém, obsah doplnia, zdieľajú, alebo komentujú používatelia. Používatelia charakteristicky komunikujú medzi sebou, vytvárajú si vzťahy. Typický výraz pre Web 2.0 je sharing (zdieľanie), používatelia si môžu zdieľať informácie, takto sa stanú dostupnými. Veľký vzrast užívateľov, ktorý vytvárajú obsah spôsobuje demokratizáciu tvorby, vyjadrenie názoru a komunikáciu. Okrem toho vedie ku kvalitatívnym zmenám v prístupnosti informácií o svete.

- u starších služieb obsah zabezpečil poskytovateľ služieb (hotové -statické stránky, el. pošta) - on určil, čo tam bude;

- tu je užívateľ samotný vtiahnutý do tvorby obsahu webu - užívatelia určujú, čo tam bude;

Typické nástroje a služby

- blogy a blogovanie
- wiki a Wikipédia
- podcasting
- tagovanie a sociálny bookmarking.
- sociálny networking (sociálne siete - facebook, twitter, pokec...)
- virtuálne svety
- RSS

+ zdieľanie ako základný princíp webu2 (obsahu - dnes skôr obsah slúži ako databáza údajov, ktoré užívatelia zdieľajú a upravujú podľa potreby; napr. zdieľanie videa - youtube, obrázkov - picasa)

Virtuálne svety

Second Life

Second Life je 3D virtuálny svet, do ktorého chodia státisíce návštevníkov, aby tam v podobe avatarov virtuálne žili, podnikali najrôznejšie aktivity, socializovali sa, zabávali sa, tvorili hodnoty, obchodovali s nimi a zažívali najrôznejšie dobrodružstvá. Vytvárajú ho, budujú aj vlastní jeho obyvatelia, ktorých je niekoľko miliónov. Väčšinu toho, čo tvorí svet Second Life, nevytvorila firma Linden Labs., ktorá Second Life stvorila a prevádzkuje, ale si ho vytvárajú samotní obyvatelia - prosumeri.

//avatar - vo virtuálnom zmysle: existencia (reprezentácia) užívateľa ako objektu vo virtuálnom svete//

RSS

- na webe je dnes už toľko informácií, že nemáme čas prechádzať všetky zdroje; je potrebný softvér, ktorý ich bude agregovať (zoskupovať) tak, aby boli využiteľné;

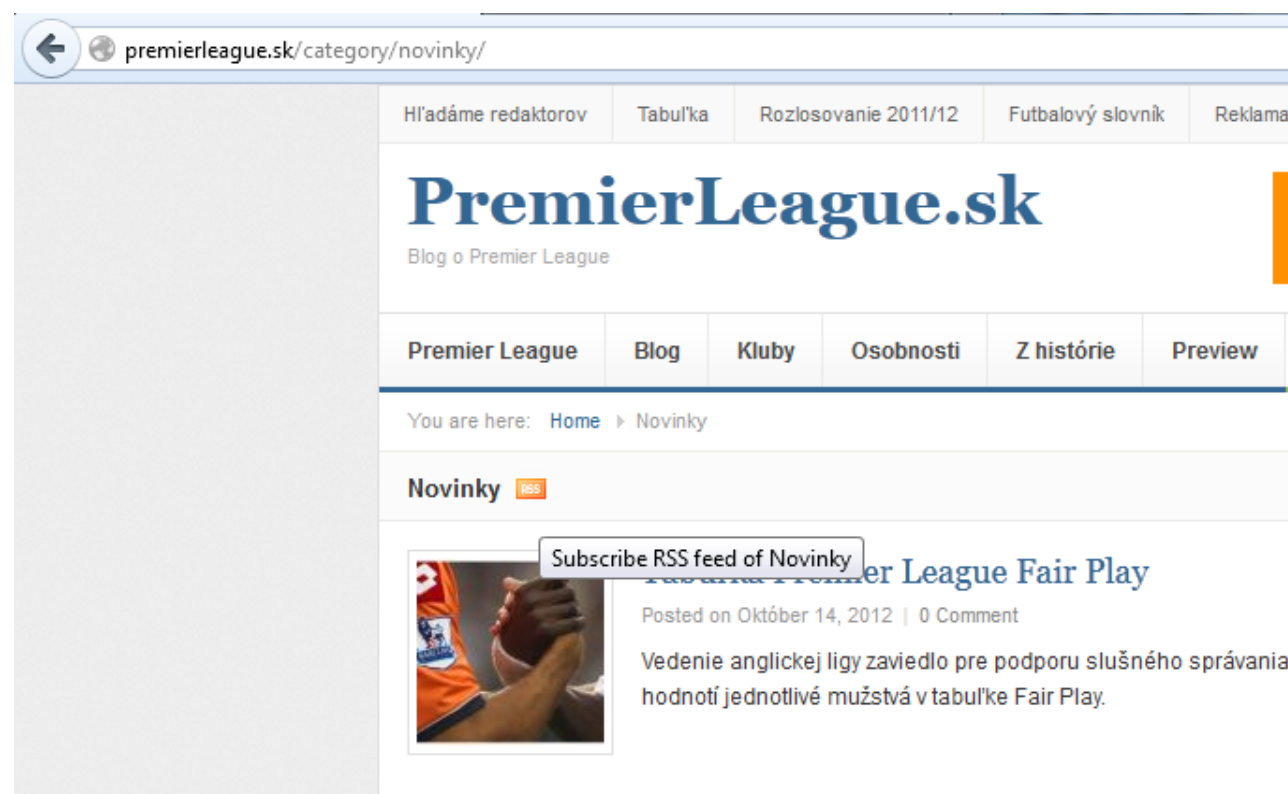
RSS umožní ľuďom aby si čítali obsah bez toho aby museli navštíviť zdrojový web.

RSS umožňuje, aby weby jednoduchým spôsobom povedali ľuďom, že je k dispozícii niečo nové. Takže miesto surfovania po obľúbených stránkach stále dokola, aby ste zistili, či je niečo nové, si len stiahnete **RSS kanál** do čítačky a tá potom periodicky kontaktuje weby a upozorní vás, keď sa vyskytne nejaká pre vás zaujímavá a nová informácia.

RSS – www.malinec.sk

<http://premierleague.sk/category/novinky/>

Blogy

Blogy sú jednoducho aktualizovateľné webové stránky, ktoré ich tvorcovia používajú na prezentovanie krátkych príspevkov vyjadrujúcich najmä ich osobné skúsenosti, postrehy, názory a pod. Väčšinou bývajú tematicky zamerané a jednotlivé príspevky sa venujú jednej, alebo len niekoľkým málo témam. Čitatelia majú možnosť na prečítaný príspevok priamo pri ňom reagovať - napísať komentár. Toto prispieva k interakcii a spolupráci s ostatnými používateľmi. Samotní autori vo svojich blogových príspevkoch často reagujú na príspevky iných autorov. Okrem toho blogové príspevky typicky obsahujú odkazy na ďalšie informačné zdroje, prípadne na iné blogy, ktoré autor číta, resp. ktoré sa venujú podobnej téme. Týmto sa vytvára možnosť spájať idey a informačné zdroje a vzniká tak silný nástroj na kolaboratívne a konštruktivistické učenie sa.

Blogy

Blog (skrátенý tvar z weblog) je forma individuálneho internetového publikovania. Sú to väčšinou tvorivé denníky svojich autorov. Bývajú spätne usporiadané v čase. Obsahujú najmä texty, ale často aj grafické či audiovizuálne príspevky. Články na blogoch nemusia vyhovovať koncepcii žiadneho časopisu. Ich šírenie sa neopiera o návyky čitateľov ani názor redakcie. Kým časopisy sú usporiadané **horizontálne** (príspevky rôznych autorov v tom istom čase na tom istom mieste), blogy sú usporiadané **vertikálne** (ten istý autor v rôznych časoch na tom istom mieste). Blogy nie sú v priamom rozpore so štandardnými médiami a v súčasnosti dochádza k ich spolupráci a prelínaniu. Rôzne média propagujú blogy, poskytujú pre ne priestor (napr. blog.sme.sk), preberajú najúspešnejšie príspevky. Niektorí blogeri publikujú svoje príspevky zároveň v novinách aj na svojom blogu. Popularita blogov je riadená iba preferenciami čitateľov, ktorí ich navštevujú, hodnotia, odporúčajú a **známkujú**. Najúspešnejšie blogy majú obrovskú návštevnosť a doslova hýbu svetom.

Jedným z veľkých **problémov blogov** sú názvy príspevkov, ktorých úlohou je prilákať čitateľov. Obsah príspevkov často nezodpovedá lákavosti titulkov, čo pripomína bulvárne média. Ďalším problémom je kvalita textov: väčšina z miliónov blogov má iba obmedzenú kvalitu. Avšak pre mnohých autorov sú blogy cesta k presadeniu sa aj v štandardnom publikačnom prostredí.

Blogger (Google):

<http://www.google.sk/>

https://www.blogger.com/tour_start.g

Facebook:

<http://blog.facebook.com/>

blog.sme.sk (príklad):

<http://demjanova.blog.sme.sk/c/310416/Je-zakaznik-na-Slovensku-pan-alebo-sluha.html>

blog.pravda.sk (príklad):

<http://pavolkaplan.blog.pravda.sk/2012/10/02/odskusany-a-ucinny-model-riesenia-romskeho-problemu-adresovane-splnomocnencovi-polakovi-a-premierovi-ficovi/>

blog.sk (príklad):

<http://peternagy.blog.sk/detail-slak-ma-ide-trafit.html?a=f8a7348683342766dbe0ffa82f511eec>

Wiki

Wiki je technológia, ktorá umožňuje spoločne vytvárať webové dokumenty a editovať text, ktorý už je publikovaný. Typická aplikácia wiki je webová stránka, ktorej obsah tvoria a podľa svojich potrieb ďalej upravujú priamo jej čitatelia. Jej fungovanie je založené na princípe, že vedomosti skupiny sú väčšie, ako vedomosti jednotlivca, a že ju vytvára tá istá skupina, ktorá ju potom využíva. Výhodou wiki sú mnohé **podporné nástroje** pre kolaboratívnu (spoločnú, skupinovú) tvorbu ako história, sledovanie a porovnávanie zmien, návrat k predchádzajúcej verzii stránky, či sledovanie aktivity používateľov.

http://sk.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%A1_str%C3%A1nka

Sociálny bookmarking a tagovanie

Sociálny bookmarking (bookmark = záložka) je webový nástroj, ktorý umožňuje používateľom **zhromažďovať a manažovať (spravovať) informačné zdroje** vo forme URL záložiek.

Táto aktivita sa stáva sociálnou v momente, keď sa k funkcionalite pridá možnosť **komentovania a tagovania**. Keď používateľ pridá do svojho zoznamu záložku, opíše informačný zdroj krátkym textom a niekoľkými **tagmi (kľúčové slová)** //tag = označenie obsahu užívateľmi//. **Tagy** k záložke môžu priradovať aj ostatní používatelia. Výsledkom

je možnosť prehľadávať záložky prostredníctvom tagov, t.j. pristupovať k informáciám podľa témy. Komunitný aspekt je umocnený možnosťou diskutovať o stránkach, na ktoré záložky odkazujú, prípadne záložky hodnotiť formou hlasovania.

Tag po anglicky znamená menovka, nálepka, tagging znamená označiť, opatriť štítkom. Otagovať teda znamená opatriť menovkou. Tag je jednoducho inak povedané kategória. "Opatriť menovkou" môžete čokoľvek. Svoju mamu napríklad nálepkou "milá", a súčasne "práve nervózna", svojho psa ako "hnedý" a fotku z egypta etiketami "egypt", "pyramídy", "brat" (ak je na fotke)... Fantázií sa medzi nekladú. Tagovanie predstavuje spôsob ako triediť údaje.

Aj napriek tomu, že tagovanie je mimoriadne intuitívne, veľmi dlho u počítačoch prevládalo triedenie do samostatných zložiek. Všetko ste mohli niekde zaradiť ale len do jednej kategórie - adresára - fotku z rodinnej dovolenky z Egypta alebo do adresára DOVOLENKA alebo RODINA no nie do oboch súčasne (len ak urobíte kópiu). V poslednej dobe sa ale karta obrátila a na Internete prevládol (aj hlavne vďaka prístupnosti vyhľadávacích služieb) systém "nálepkovania" a s tagmi sa dá stretnúť v každej novej webaplikácii.

A čo to má spoločné s blogom? Otagovať môžete aj svoj blog ako napr. "umenie", ak píšete o umení a pridať k tomu tag "veda" ak sa v ňom z času na čas budete venovať aj vede. Ľudia ktorí budú hľadať blogy o umení a veda, vás podľa tejto menovky pravdepodobne nájdu.

Tagovanie má ale väčší zmysel pre články, ktorých sa časom kopí a stráca sa v nich prehľad. Aj keď píšete články napr. výlučne o prírode, veľa článkov bude zdieľať pár atribútov, napr. napíšete článok o kŕmení sýkoriek, o mesiac neskôr o kŕmení srniek a potom o tom ako zasiahla vtáčia chrípka sýkorky, a vyskytne sa aj správa o mŕtvych labutiach. Nech sa rozhodnete rozdeliť články do akýchkoľvek rubrik, najviac by sa hodilo, kebyže článkom ide priradiť niečo ako menovky typu "vtáky", "sýkorky", "vtáčia chrípka", "kŕmenie", "srnky", "labute" a podľa nich to aj nájsť. A ešte lepšie by bolo, kebyže vyhľadávače registrujú váš článok práve pod týmito slovami.

Čítajte viac: <http://fargas.blog.sme.sk/c/37300/Co-to-znamenata-tag.html#ixzz27KRf92iP>

Tagovanie - príklad:

<http://midra.sk/zaujimave-projekty/simple-tag/>

Podcasting

Podcasting je publikácia zvukových záznamov (prípadne videa) vo forme digitálnych audio súborov umiestnených na internete. Môže ísť o záznamy relácií rádiostaníc, či textové príspevky prevedené do zvukového formátu. Sťahovanie nám môže uľahčiť tzv. **podcatcher**, do ktorého stačí vložiť adresy RSS kanálov a on sám zabezpečí sťahovanie a aktualizáciu súborov.

Medzi najznámejšie bezplatné softvéry na sťahovanie podcastov patria napríklad **Winamp**, Apple iTunes, Juice Receiver.

Využitie web2

- súčasná mladá generácia tieto nástroje a služby využíva denne, predovšetkým vo svojich voľnočasových aktivitách, pri zábave a komunikácii s priateľmi, a tieto nástroje sú jej tým pádom blízke;
- využitie týchto nástrojov v profesionálnej praxi, za účelom odborného a kariérneho rastu je realitou už dnes, zlepšuje sa tým teda profil.

Web 2 - bezpečnosť a riziká

• soc. siete:

- problém geografických informácií vo fotografiách
- nezabúdať, že napriek nepravdivým údajom uvedených v profile je možné zistiť prostredníctvom IP adresy totožnosť blogera;
- problém „dočasného“ udržiavania obsahu účtov sociálnych sietí v databázach po jeho zrušení
- čo je raz zverejnené, je zverejnené navždy
- zneužitie informácií (foto, údaje) - pre kriminálne účely, pre diskreditáciu v budúcnosti
- „podraz“ môže (tak ako v reálnom svete) najčastejšie nastať od blízkych osôb (napr. bývalý priateľ) - zverejnenie intímnych záležitostí (napr. v prípade zdieľania údajov len pre vybrané osoby - „na heslo“)
- v prípade poškodzovania dobrého mena niekoho alebo nerešpektovanie súkromia - horšie následky ako v reálnom svete („masová“ urážka, uvedenie nepravdivých informácií, zverejnenie osobných údajov bez súhlasu (aj fotografií))
- virtuálny „priateľ“ je a bude virtuálny priateľ (výzor, vek, vlastnosti..) - nepridávať si do priateľov ľudí bez osobného kontaktu a skúsenosti

- **skype, webkomunikácia:**

- možnosť odpočúvania (rovnako ako cez mobilné telefóny) - najmä cez wifi
- všeobecne najľahšie odchytenie informácií je cez wifi a najmä nezabezpečené bezdrôtové siete
- zneužitie videa;